

Mravenec

Mravenčí listy

9/2019

Tento měsíc slaví
narozeniny 1. Marek,
13. David, 17. Jiřina,
23. Pepino.

Blahopřejeme!

Svátek neslaví nikdo.

V našich Mravenčích listech uvádíme každý měsíc některé významné dny, které se slaví. Tentokrát jsou to například tyto:

7. 9.	<u>Den otevřených dveří památek v ČR</u>
8. 9.	<u>Mezinárodní den gramotnosti</u>
16. 9.	<u>Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy</u>
16. 9.	<u>Den církevního školství</u>
16. 9.	<u>Začíná Evropský týden mobility</u>
21. 9.	<u>Mezinárodní den Alzheimerovy choroby</u>
21. 9.	<u>Mezinárodní den míru</u>
22. 9.	<u>(Evropský) Mezinárodní den bez aut</u>
22. 9.	<u>Mezinárodní den antikoncepce</u>
23. 9.	<u>Mezinárodní den neslyšících</u>
26. 9.	<u>Mezinárodní den kulturního dialogu</u>
27. 9.	<u>Světový den cestovního ruchu (Světový den turistiky)</u>
30. 9.	<u>Mezinárodní den překladatelů</u>

7. 9. Den otevřených dveří památek v ČR

Jak již z názvu-dne otevřených dveří památek v ČR vyplývá, jsou v celé České republice zpřístupněny památky neboli dědictví českého národa zcela zdarma, což vítají hlavně rodiny s dětmi.

8. 9. Mezinárodní den gramotnosti

Mezinárodní den gramotnosti je velmi důležitým dnem, jedná se o připomínku toho, jak důležité je pro nás v dnešní době čtení, psaní, počítání. Gramotnost je jedním ze základních stavebních kamenů inteligence národa a jedná se o velice důležité aspekty našeho života.

16. 9. Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy

Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy byl stanoven na základě podepsané smlouvy z roku 1987. Ve smlouvě jsou napsané přesné body, jak chránit ozónovou vrstvu a ty se musí dodržovat. Důvodem ochrany ozónové vrstvy země je její úbytek kolem naší planety, což může mít v konečném důsledku fatální následky na životní prostředí a celý ekosystém naší planety.

21. 9. Mezinárodní den Alzheimerovy choroby

Mezinárodní dne Alzheimerovy choroby se poprvé slavil v ČR roku 1998. Cílem toho dne je zvýšit podvědomí a této těžké nemoci, kterou ve stáří mnoho lidí podceňuje.

Prvními příznaky je zapomnětlivost a emocionální výjevy. Vyléčit se Alzheimerova choroba nedá, ovšem v poslední době jsou již velmi dobré lékařské výsledky s její stabilizací. Zároveň se dlouhodobě řeší, jaká je správná prevence předcházení této nemoci a podle posledních výsledků se ukazuje, že

nejlepší není bystřít mozek třeba křížovkami, ale naopak fyzická práce.

21. 9. Mezinárodní den míru

V roce 2001 definitivně schválilo Valné shromáždění OSN Mezinárodní (Světový) den míru, který nám připomíná soudržnost, ale i války, které již byly naštěstí ukončeny. Tento den se slaví po celém světě.

23. 9. Mezinárodní den neslyšících

Cílem Mezinárodního dne neslyšících je upoutat pozornost na jejich ztížené situaci. I přes to že se situace postupem času zlepšují podmínky pro neslyšící, musí denně překonávat spoustu překážek. Například nemohou telefonovat, což je v případě přivolání první pomoci velmi složité apod., ale naštěstí již existují systémy, které umožňují komunikaci a snazší život lidem s tímto postižením.

Zdroj Centrum.cz

Tvorba a ostatní očima Mravence

Na houby

Není to zas tak dávno, co jsem se rozhodl, že vyrazím na houby. Sbíráám jen hříbovité. Vydal jsem se tedy do míst, kterým místní říkají „U Želvy“ a přestože hříby ještě nerostly, našel jsem krásného poddubáka. Vyfotil jsem jej, ale po rozkrojení byl červivý. Tak šel do koše. Pár dní na to jsme se vydali na houby s Františkem. Zná místní poměry, a tak jsem se těšil, že něco najdeme. Vyrazili jsme ráno v sedm autobusem na Pomezí, naší oblíbenou trasu. A potom hned do lesů. Při kraji silnice jsme našli půl tašky křemenáčů. To byl slibný začátek. Také klouzků jsme viděli celá hejna a pilně je sbírali do tašky. Pak padlo rozhodnutí zajít si na pravé hříby a od rozhodnutí k činu máme vždy blízko. Franta nás vedl lesem do míst, kde zaručeně rostou a také tam rostli. Našli jsme i nějaké kováře. Klouzků jsme nakonec vůbec nesbírali, co jich všude kolem bylo. Trochu jsem z toho byl smutný, že v lese necháváme takové krásné houby, ale plná taška byla pádným argumentem. Na konec jsme se vydali s plnou „polní“ zpět na autobusovou zastávku. Chvilí tak poseděli před kostelem na lavičce a pak už tu byl autobus, a tak jsme se vydali na zpáteční cestu do Chebu. A musím vám říci, že smaženice z těch čerstvých hub byla opravdu výborná.

16.9.2019 Milan Pulec

Foto: Milan Pulec

28. září 2019

Den české státnosti je český státní svátek, který připadá na 28. září. Toto datum je zároveň svátkem sv. Václava, přemyslovského knížete, patrona Čech a Moravy a jednoho z tradičních symbolů českého státu. Svátek připadá na den jeho zavraždění asi v roce 935 za účasti Václavova bratra Boleslava. Někdy se k tomuto datu také připomíná rok 995, kdy byla za Boleslava II. dobyta Libice a vyražena většina Slavníkovců, což v důsledku vedlo k upevnění raného českého státu.

Svátek sv. Václava byl do 31 prosince 1951 památným dnem. V roce 1929 vyvrcholily v tento den oslavy Svatováclavského milénia za účasti prezidenta T. G. Masaryka. Tomáš Garrigue Masaryk byl hlavním řečníkem v předvečer svátku 27. září 1929 na Václavském náměstí v Praze, kde předal čestnou standartu Svatováclavskému jezdeckému pluku.

Vyhlášení dne státním svátkem bylo navrženo na základě usnesení výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky z 24. března 2000. Výbor zvolil pro státní svátek označení „Den české státnosti – Svatý Václav“. Při druhém čtení návrhu zákona se k tomuto dni vyjádřil nejprve tehdejší premiér Miloš Zeman, který svátek s ohledem na historický kontext nepřímo označil za symbol servility a kolaborace. Poslanec Vojtěch Filip poté navrhl vypuštění tohoto dne ze seznamu státních svátků uvedených v návrhu

zákona. Nakonec navrhl poslanec Vlastimil Tlustý, aby svátek nesl pouze označení „Den české státnosti“. Velkou událostí konanou v den státního svátku je pravidelná Národní svatováclavská pouť ve Staré Boleslavi. Jejím vyvrcholením je poutní bohoslužba sloužená českými biskupy na tamějším Mariánském náměstí (do roku 1990 nesoucím název Václavské náměstí). Na václavské proboštské louce sloužil v tento den v jubilejním roce 2009 mši papež Benedikt XVI.

Svatý Václav (asi 907 – 28. 9. 935, příp. 929, německy Wenzel von Böhmen) byl český kníže a světec, který je hlavním patronem Čech a Moravy a symbolem české státnosti.

Podle pověsti byl vychováván svou babičkou svatou Ludmilou a vzdělával se na Budči. Jako kníže, po porážce od saského krále Jindřicha Ptáčníka, dokázal zachovat suverenitu českého státu a založil rotundu svatého Víta, hlavní kostel knížectví. Byl zavražděn ve (Staré) Boleslavi, sídle svého bratra Boleslava, který díky tomu převzal vládu. Po smrti začal být Václav uctíván jako svatý pro svou v legendách mu připisovanou zbožnost (vlastnoruční pěstování vína a obilí pro svaté přijímání, péči o chudé, nemocné, otroky a vězně, stavění kostelů, kácení šibenic, ničení pohanských svatyní ap.) a posmrtné zázraky. Později se stal symbolem českého státu, např. v Kodexu vyšehradském a mincích nebo na Myslbekově pomníku.

Legendy a kroniky

Podrobnější informace naleznete v článku Václavská hagiografie.

- První staroslověnská legenda o svatém Václavu
- Legenda Crescente fide
- Kristiánova legenda
- Gumpoldova legenda
- Laurentiova (Vavřincova) legenda
- Druhá staroslověnská legenda o svatém Václavu
- Kosmova kronika
- Kronika saského Widukinda

Výtvarné umění

Sv. Václav s kněžnou Emmou a Kristem na iluminaci Gumpoldovy legendy

Nejstarší vyobrazení sv. Václava se objevuje v iluminovaném rukopisu tzv. Gumpoldovy legendy sv. Václava, dále na stříbrných českých mincích denárech a pečetích.

Karel Čapek

Pád rodu Votických

“To není možno,” bručel archivář. “Kdyby zavraždil svého bratra, nepostavili by mu v kostele náhrobek – aspoň ne hned vedle.” “Aha. Tedy Jindřich jenom zjednal vraha na svého bratra a sám pak zahynul v nějakém boji, ne?” “Proč by potom pan Ješek dostal od krále důtku za svou prchlivost?” mýnil archivář nespokojeně sebou vrtě. “A kam se nám poděla Kateřina, he?” “To je pravda,” bručel dr. Mejzlík. “Poslouchejte, to je složitý případ. Tak dejme tomu ten Petr zastihl Kateřinu in flagranti s Jindřichem a zabil ji. To se dozvěděl její otec a v hněvu zavraždil svého zetě –” “To taky nejde,” namítal pan Divíšek. “Kdyby pan Petr zabil Kateřinu pro cizoložství, pak by s tím její otec jenom souhlasil. Panečku, tehdy na to byli přísní.” “Tak počkejte,” přemýšlel dr. Mejzlík. “Řekněme, že ji zabil jenom tak; třeba se s ní pohádal –” “Pak by jí přece jen postavili náhrobek,” vrtěl hlavou archivář. “To nejde. Pane, já si s tím lámu hlavu už rok, a nejde mi to dohromady.” “Hm,” řekl dr. Mejzlík, dívaje se povážlivě na ten malý seznam osob. “To je zatrápená věc. Možná, že nám schází někdo pátý.” “Co byste chtěl s tím pátým?” pravil vyčítavě pan Divíšek. “Vždyť si ani s těmi čtyřmi nevíte rady!” “Pak tedy to musel být někdo z těch dvou, kdo zabil Berkovce: buď jeho tchán, nebo jeho bratr – Ale safra,” vykřikl náhle, “poslouchejte, že ona to udělala ta Kateřina!” “Propána,” vyhrkl archivář stísněně, “na to jsem ani nechtěl myslet! Ježíšmárjá, že by to provedla ona? A co by s ní bylo dál?” Doktoru Mejzlíkovi zrudly uši od

přemýšlení. “Okamžik,” řekl a vyskočil, aby vzrušeně přecházel. “Aha, aha,” volal, “už do toho začínám vidět! Hrom do toho, tohle je případ! Ano, to se shoduje. – Pan Ješek v tom má hlavní roli! Aha, kruh se zavírá! A proto on Jiří – teď tomu rozumím! Poslouchejte, to byl číman, ten král Jiří!” “To byl,” pravil pan Divíšek zbožně. “Panečku, to byl moudrý panovník!” “Tak koukejte se,” spustil dr. Mejzlík usedaje na svůj vlastní kalamář na stole, “nejspíš to mohlo být takhle; a já na to vezmu jed, že to tak bylo! Tedy především hypotéza, kterou přijmeme, musí vzít v počet všechna daná fakta; žádná, ani sebemenší okolnost jí nesmí odporovat. Za druhé je musí vřadit do jediného souvislého děje; čím jednodušší, uzavřenější a souvislejší je děj, tím je pravděpodobnější, že se věci staly tak a ne jinak. Tomu my říkáme rekonstrukce činu, víme? Hypotéza, která všechna zjištěná fakta zařadí do nejsouvislejšího a nejprehlednějšího dějového pásma, ta pro nás bezpodmínečně platí, rozumíte?” pravil dr. Mejzlík, pohlížeje přísně na archiváře. “To je naše metodické pravidlo.” “Ano,” pravil archivář poslušně. “Tedy fakta, na která musíme mít zřetel, jsou v pravděpodobném pořádku: 1. Petr Berkovec pojal za choť Kateřinu; 2. byl zavražděn; 3. Kateřina mizí bez náhrobku; 4. Jindřich bere zasvě v nějakém boji; 5. král vytýká Ješkovi Skalickému jeho prchlivost; 6. ale nepohání ho na soud: tedy Ješek Skalický byl nějakým způsobem v právu. Jsou to všechna daná fakta? Zajisté. Tedy dál: Ze srovnání těchto faktů plyne, že Petra nezavraždil Jindřich ani Ješek;

kdo ho tedy mohl zavraždit? Patrně Kateřina. Ten dohad se nám potvrzuje i tím, že nemáme po Kateřině žádný náhrobek; byla nejspíš někde zahrabána jako pes. A proč vůbec nebyla pohnána na řádný soud? Patrně proto, že ji nějaký prchlivý mstitel bezmála na místě zabil. Byl to Jindřich? Patrně ne; kdyby Jindřich trestal Kateřinu smrtí, byl by s tím starý Ješek asi souhlasil; a proč by ho potom král káral za jeho prchlivost? Tedy z toho plyne, že Kateřinu utratil její rozzuřený otec. A teď je otázka, kdo zabil v boji Jindřicha. Pane, kdo to udělal?” “Nevím,” vydechl archivář zdrceně. “No přece Ješek,” vykřikl dr. Mejzlík. “Člověče, vždyť už tu nikoho jiného nemáme! Teprve tím se nám celý příběh zaokrouhluje, chápete to? Tedy podívejte se: Kateřina, žena Petra Berkovce, za – hm, jak se říká, zahořela hříšnou láskou k jeho mladšímu bratrovi Jindřichovi.” “Máte na to doklady?” ptal se pan Divíšek s ohromným zájmem. “To plyne z logiky děje,” řekl s určitostí dr. Mejzlík. “Poslouchejte, buď jde o peníze, nebo o ženskou; to my známe. Jak dalece Jindřich tu vášeň opětoval, to nevím; ale tady musíme hledat motiv, proč by Katuše zavraždila svého muže; a já vám říkám do očí,” prohlásil dr. Mejzlík mocným hlasem, “že ona to udělala!” “Já jsem to tušil,” vzdychl archivář chmurně. “A nyní se objeví na scéně její otec, Ješek Skalický, jako rodinný mstitel. Zabije svou dceru, protože ji nechce odevzdat katovi; a pak vyzve na souboj Jindřicha, protože ten nešťastný mladík je jaksi spoluvinen ze zločinu a zatracení jeho jediné dcery.